

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy i. hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1891. július hó 27-én.

Az országgyűlés utolsó ülészakát éli; kezdenek a képviselők hazabeszélni. Beszélnek oly dolgokról, a melyek — nézetük szerint — választóknak tetszenek. Az egyik ajánlja a kormányának figyelmébe, hogy Szilas-Balháson törvényeszközt állítson fel; a másik Vámos-Pércset kívánja megyei székhelyülé tenni; az, aki kerületében jó torku választókkal bír, oly községnek kívánja, a melynek területén egy pocsolya van, a „Pócsás”-t országos költségen kívánja lecsapoltatni; az, aki sok lábtyművész választóval bír, a honvédelmi minisztert utasítatni javasolja, hogy a hadsereg összes lábbeli szükségletét az ő választóinál rendelje meg.

Az almási kerület országgyűlési képviselője, Olay Lajos ur is hódolt ezen szokásnak és választóinak akkép kívánt kedveskedni, hogy a képviselőház július 23-iki ülésén nagy garral elmondott frömedvényében megvényék lepiszkolta.

Nézetünk szerint Olay ur rosszul számított. Mi ismerjük az almási kerület választó polgárait, azok nagy része a függetlenségi párthoz tartozik, a függetlenségi párt elveinek meggyőződésből hódol, azok diadalra juttatásán egész lelkesedéssel és minden önző cél nélkül buzgólkodik; de felsőbbeségét tiszteli, vármegyéjét szereti és nem jó szemmel nézi, hogy ha anyamegyéjét bárki, de különösen egy jövevény, legyen az bár saját képviselője, ország-világ előtt pellenegre állítja. Olay ur ezen fellépésével nem szerzett magának egy voksot sem, ha csak nem vesztett el sokat. Ezen fellépés csakis a megyében garázdálkodó néhány botrányhósnak tetszhetett; ezek pedig — vála istennek — eddig nem osztogatnak mandátumot és legfeljebb saját — ha van — szavazatuk felett rendelkeznek.

Még egy célja lehetett ezen hazabeszélésnek; tudni illik az, hogy megfélemlítse a szabadelvű párt vezériférfait, nehogy azok ellene a jövő képviselő választásánál jelöltet állítsanak. Ha ez volt a célja, az esetben még nagyobb tévedésbe esett, mint az előbbinél. A szabadelvű párt vezériférfiai szeretik megvényüket, meg tesznek mindent annak érdekében, támogatják teljes erőből azokat, kik annak javára működnek, rosszul esik nekik, hogy ha a vármegye igaztalanul megtámadtatik; de

annyira nem mennek a megye iránti szeretetükben, hogy holmi handa-bandák elhallgattatása céljából, ott, ahol látják, hogy elveiket diadalra juttathatják, gyáván meghátráljanak. Biztosíthatjuk Olay urat, hogy ha látni fogjuk, miszerint az almási választókerület hangulata a választásokig olyképp megváltozik, hogy ott egy szabadelvű-párti képviselőjelöltnek győzelemre kilátása van, egy olyant bizonyára felléptetünk és teljes erővel fogunk érdekében működni; míg ha megmarad a négy év előtti állapot, épp úgy fogunk viselkedni, mint akkor, nem állítunk fel jelöltet, nem zavarjuk fel a választó kerület nyugalmát, a győzelemre való kilátás nélkül; még akkor sem, hogy ha Olay ur a közigazgatási törvényjavaslat még hátralévő 277 §-ának mindegyikénél is piszkolja vármegyénket.

Akármi volt azonban a célja Olay urnak, egyet elért; és pedig azt, amit legkevésbé óhajtott, hogy alkalmat adott a megye egyik lelkes fiának, a hódásági választókerület érdemes képviselőjének, Vojnits István urnak azt megtenni, mit, habár arra már néhányszor nyilott alkalom, eddig senki sem tett: méltatlanul megtámadott vármegyénket ott, ahol azt kell, magában a képviselőházban védelembe venni és az igaztalanul támadó vádjait ott mindjárt megcáfolni.

Ilyképp tán feleslegesnek is tűnik fel, hogy Vojnits ur lelkes és talpraesett védelme után még mi is cáfolatába bocsátkozunk az Olay ur által felhozott vádaknak. Minthogy azonban Vojnits ur Olay ur után rögtön szólalt fel és így beszédében nem bírt — adatok hiányában — a vádak részletes cáfolatába belebocsátkozni, — szükségesen találjuk mégis Vojnits ur beszéde kiegészítéséül némelyeket itt elmondani.

Egyik lap sem érdemesítette Olay ur frömedvényét arra, hogy azt egész terjedelmében közölje; és így miután gyorsírói jegyzetek rendelkezésünkre nem állanak, csakis a töredékes hírlapi közlések, valamint Gromon államtitkár és Vojnits képviselő urak válaszainak összevetéséből azon eredményre jutunk, hogy Olay a vármegyét és annak közgeit, a képviselőválasztásoknál, az ujoncállításnál és egyéb hivatalos eljárás közben elkövetett visszaélésekkel vádolja.

A választásoknál állítólag elkövetett visszaélésekkel legkönnyebben bánhatunk el. Me-

gyénk választói részben kedvező vagyoni viszonyaik, részben előhaladt műveltségük folytán oly politikai önállóságra tettek szert, hogy azokat egyik-másik politikai párt részére meggyőző okokkal megnyerni, — de azokat sem etetés-ítással, sem pedig hivatalos erőszak alkalmazásával meggyőződésüktől eltántoritani nem lehet. Elismerte ezt maga Apponyi Albert gróf is; ki egy bizalmas körben akkép nyilatkozott, hogy azért jön Bácskába, mert itt független gondolkozású polgárok vannak, kiket saját pártja részére ékesszólásának hatalmával megnyerni bír. Így cselekesznek nem csak az ellenzéki pártok, hanem a szabadelvű párt is; meg tesznek mindent, a mit a törvény megenged, hogy a választó polgárokat saját pártjuknak megnyerjék, de nem folyamodnak semmiféle meg nem engedett eszközökhöz. Azért folytak le azután a választások nálunk aránylag oly békésen, minden jelentékenyebb kihágások nélkül. Ebben a tisztviselőknak nagy érdemük van, mert ezek a szenvedélyek lecsillapításán és a nyugalom fentartása érdekében egész erővel buzgólkodnak. Hogy pedig ezek, kik majdnem kivétel nélkül a szabadelvű párthoz tartoznak, a választókkal való érintkezésük alkalmával a szabadelvű párt elveit terjesztik közöttük, az nagyon természetes és ezt tenni eddig tiltva nincs; olyat pedig, a mi a törvénybe ütközött volna, nem követtek el; és ezt bizonyra egyik vagy másik párt által panszolatott volna; mi pedig eddig nem történt.

Hogy az ujoncállításnál elkövetett visszaélések miatt a hetvenes években sok panasz fordult elő, az igaz; és ez volt az oka, hogy a honvédelmi miniszterium 1877. évben egy rendkívüli felülvizsgáló bizottságot küldött ki megyénkbe, mely elé 3705 oly hadköteles rendelkezett, ki az ujoncállító bizottság által alkalmatlannak találtott. Ezen bizottság, mely rendkívüli hatalommal volt felruházva és mely teljes buzgalommal iparkodott a panszoltot visszaéléseket kikutatni, az előállított 3705 hadkötelesből besorozott összesen 101 et, kik közül 98-ra kimondotta, hogy az ujoncállító bizottság abbéli eljárása, miszerint azokat be nem sorozta, igazolva van, és csakis 3-ra nézve találta azt igazolatlanoknak. Ezen eredmény fényesen bizonyítja azt, amit a vármegye közönsége annak idejében a honvédelmi minisz-

A „BÁCSKA” tárcája.

A lélek egyre súgja . . .

*A lélek egyre súgja!
 Tiszteld, szeresd az embert!
 Az ész csak azt tanulja:
 Hogy nem lehet szeretned!
 Hiába, jobb ígyekrés
 Mindent ne róni vétkül —
 Kétségbe vész a lélek,
 A homlok elsőtétül!*

*Oly jó a rossz világról
 Réáld gondolni vissza,
 Leányka, mert a lelked
 Oly réghetetlen tiszta,
 Mert arcod mása, Isten
 Fényes tekintetnek —
 Utálom a világot,
 Mert tégedet szeretlek!*

Lovász Andor.

ISZAPOS HANGULAT.

„Ugy esik, hogy szinte bugyborékol.”

„A nyár halad szokott következettségével és lassanként kiderül, hogy az idén nem fog kiderülni. A

menyei spongyának — a zápornak — bolondos nagy kedve van napról-napra.

Julius végén járunk és akkora sár van az utcákon, mintha a vizek csak most húzódtak volna vissza a föld színéről s az ember nem esodálkoznék, ha egy 40 láb hosszú megalosaurussal találkozónék, mely óriási gyík gyanánt cammog.

Szombatra szinte áhitattal és biztosra várom a kiderítést, mert hiszen a szűz Mária akkor száritgatja a Jézuskának a vasánapra felvevő ingecskéjét, de mind hasztalan, folytonosan csalódom, mert Jupiter pluvius tudvalevőleg pogány s nem ad semmit a Jézuskára.

Mulatságos nézni, amint az esernyők ég felé nyíló tulipánna válnak az utcán járó hölgyikék kezeiben, (a szél miatt) vagy amint egy-egy libapásztor szárnyomatu arkepét ott hagyja az anyaföldön. Mert mindenütt sár; le a Dunáig, föl az égig. Szeretnék benne pacskolni, szobrot gyurni belőle, melynek ezt a nevet adnám: Az én Unalmam. Ah hogyan esik ott künn!

És ez így fog tartani tovább is. Nem a Herschel jövedőlése szerint beszélék, az nem ér semmit, hanem az anyósom tyukszemének sajtása csalahatatlan felvilágosítást nyújt az időre nézve, mert ő testi szervezetének e kényes természetű növekményét az időjárással szokta, oki kapcsolatba hozni és mindig igaza van. (Hogyne? Egy anyósnak!)

Tehát tovább is Neptun szerepel és nem Bachus. Szobából hallgatjuk a vizek csobogását s én iszapos hangulattal azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy ez a világ igen tiszteltre méltó intézmény s nagyon helyén való azon célra, hogy az ember ebédeljen benne, de máskülönbén silány és haszontalan és tovább így nem mehet. Szabadelvűek és függetlenségiek, apponyisták és republikánusok, socialisták és becületes emberek, ballerínák és solymári szűzek, akademikusok és kupuszínai parasztok megegyeznek abban, hogy a világ tovább így nem mehet. — Mem! En legalább mióta eszemet tudom, nem hallottam mást. Az apám így mondta nekem. Ugyanigy mondta neki nagyapám, dédapám sem

volt más véleményen, s bizonyára dédapám dédapja sem; szóval a megszámlálhatatlan lények közt, kiknek Darwin állította össze a családfáját, még alig volt egy is oly nagyon ostoba vagy nagyon okos, hogy a világgal meglett volna elégedve. Most pedig annyira tulérett már a világ gonoszsága, hogy azt igazán nem tisztítja meg csak az itéletnap világegés, vagy egy alkalmatos özönvíz, de annyi bizonyos, hogy így tovább nem megy. Ab, hogy esik oda künn!

Tehát az özönvíz csak napok kérdése. A vincellek már is foglalkoznak azzal, hogy a homokon tenyésző szőlőtökek közül melyeket lesz célszerű az új világ számára megmenteni. A legnagyobb magyar legkisebbik fia ott Konstantinápolyban csinálja az alapszabályokat a tüzoltó egyeteket, vizoltó egyetekké való átalakításáról. Az kétséget sem szenved, hogy ebben a közelfekvő világtisztító vizözönben mindenikünk egy Noé akar lenni.

Mennyi bárka uszkál majd a roppant tengersikon! Milyen regattája a bűnben bugyborékoló emberiségnek! És akkor eljön az az óhajtott idő, mikor megtestesül az eszme, melyért annyi vér ömlött a századok során, t. i. meglesz a teljes egyenlőség.

Egészen tiszta a dolog. — Mindenki bázi ur, mert mindenkinek van bárkája. Arisztokrácia, demokrácia, plutokrácia nincs többé, hanem van csak Neptunokrácia. Miniszterek nincsenek, mindenki maga kormányoz. Nincsenek uralkodók, mert nincsenek alattvalók. A föld nem tulajdon, mert víz alatt van. A 40 ezer holdas grófnak csak annyi a birtoka, mint az aratógazdának. Főispán, pap, bíró, jegyző megszűnt. Nincs semmiféle állás, csak — vizállás. Nincs munka, tehát nincs munkaszűnet. Nincs háboru, mert nincs mit meghódítani. Nincs tulajdon, mert nincs mit lopni. Nincs lopás, mert nincs mit birni.

És mind ez vérontás nélkül, akasztás és föbelövés nélkül, dicsó gondolat!

Szakadj zápor és borítsd el a világot, hogy még

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

terhez intézett felterjesztésében vitatott: hogy ha történetek is visszaélések, azok nem voltak oly nagymértűek, amint azokat hirtelték. Különben a honvédelmi miniszterium ezen szigorú rendelkezésének és az azóta mindinkább szigorított felügyelet és ellenőrzésnek meg volt a maga kedvező eredménye, mert az ilyenmű visszaélések, ha még itt-ott tán szándékba vétettek is, mindinkább meggátoltattak; mit igazol az is, hogy 13 év óta rendkívüli intézkedésre szükség nem volt.

A harmadik vád, hogy a hivatali visszaéléseknek oly nagy tömege követték el megyénkben mint sehol az országban, — ép olyan mint a két előbbi. Míg emberek fognak kormányozni, addig mindig lesz visszaélés, és így megyénkben is fordul elő, de fordul elő máshol is, és bizonyára ha nem több, hát ugyanannyi; csak hogy másuttán nem ildűzik a visszaéléseket oly szigorúan, mint nálunk és így azok nem jönnek nyilvánosságra és más megyéknek nincsenek oly képviselők, mint nekünk van egy, ki nem átalotta azon megyét, a mely lakói egy részének bizalmából ül a törvényhozó testületben, az egész ország legtisztességtelegbb törvényhatóságaként jellemezni.

Vármegyénk felsőbbsege nemcsak a Szapáry kormány alatt, hanem az előtt is mindig kellő szigorral üldözte a visszaéléseket, és akkép járt el a bikityi esetben is, a melyet Olay ur vádjai igazolására elferdítve felhozott, — mert az ottani volt jegyzőt, midőn tudomására jutott, hogy ő a községi árvtárnak 6000 frttal adósa, a szabályellenesen kölesön vett összeg azonnali visszafizetésére kötelezte, és a midőn ezen meghagyásnak eleget tett, őt a megyei szabályrendelet áthágásáért fegyelmi uton 200 frt pénzbírsággal büntette; midőn pedig később további visszaéléseiről és kötelességsértéseiről értesült, őt hivatalától felüggesztette és 1889. évben, így még a Szapáry kormány kinevezése előtt, — mindannak dacára, hogy ő a bíróság által felmentetett, — hivatalától fegyelmi uton elmozdította. Így tehát arról, hogy Olay ur Barits Istvánon, ki ellene 1881. évben oly jó sikerrel korteskedett, — magának teljes elégtételt nem szerezhetett, — a vármegye nem tehet, tehet legfeljebb a bíróság, melyet pedig Olay ur, lévén ő mesterségére nézve gyakorló ügyvéd, megtámadni — saját érdekében — nem akar.

Tán érdemén felül is foglalkoztunk oly hosszasan Olay ur főrmedvényével; de ennek oka nem abban keresendő, mintha annak valamely nagy fontosságot tulajdonítanánk, és pedig annál kevésbé, mert a felett ugy maga a képviselőház, valamint a sajtó egyszerűen napirendre tért; hanem csakis azon indignációnak akartunk kifejezést adni, mely a vármegye minden igaz fiában támadt akkor, midőn a megye egyik képviselőjét ilyen herosztratusi szerepben tetszelegni látta.

Igen csalódnánk megyénk polgáraiban, ha Olay urnak ezen szereplését egyhamar elfelejtene, és ne használnák fel az adandó alkalmat arra, hogy megmutassák, miszerint a megyén ejtett méltatlan sérelem megtorlása nem képez pártkérdést.

Fizetés emelés. Interpellációt mondtak a napokban a képviselőházban, mely a középiskolai tanárok fizetés emelési ügyéről szólt. Erre adott válaszában

Weckerle pénzügyminiszter érdekes nyilatkozatokat tett az állami tisztviselők fizetés emelésére vonatkozólag. Utalt ugyanis arra, a mit az 1891. évi költségvetés előterjesztése alkalmával és pedig nemcsak a saját, hanem az egész kormány nevében mondtott a képviselőháznak, t. i. hogy a tisztviselők illetményeinek szabályozását a kormány fölvette programjába és azt tekintettel a különböző fizetési fokozatoknak lehető egyenlítésére, a megélhetés föltételeinek nyújtására, külön törvényjavaslatban kívánja szabályozni, sőt az időpontot is megjelölte a miniszter, hogy az 1892-iki költségvetéssel együttesen fogják ebbeli előterjesztésüket a ház elé terjeszteni.

Megyénk a képviselőházban.

Vezéreikünkben adjuk a feleletet arra a támadásra, melyet Olay Lajos, almási képviselő, megyénk ellen intézett. E helyütt közöljük azt a talpraesett választ, melylyel dr. Vojnits István, hódásági képviselő, Bácsmegeye védelmére — általános helyeslés mellett — sikra szállt s mely megyénkben is a legjobb hatást keltette.

Vojnits István: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) Mindenekelőtt van szerencsém tisztelttel kijelenteni, hogy a szakaszt elfogadom. (Helyeslés a jobboldalon.) Elfogadom pedig legfőképp azért, mert abban a meggyőződésben vagyok, hogy ha e szakasz elfogadjatik és az államosítás kimondatik, akkor az ugynevezett kortespolitikának, atyafiságnak vége lesz. Az éppen előttem szólott igen t. képviselőtársam, Olay Lajos arra a megyére hivatkozott, a hol én is otthon vagyok, és minden egyes tétellel azt iparkodott igazolni, hogy ott a választás mellett a korteskedésre és azonkívül az atyafiságra fordítják a figyelmet. Oly sötét és leverő színben esetele és festette igen tisztelt képviselőtársam, aki szintén Bácsmegeyében választatott képviselővé, az ottani viszonyokat, hogy igazán mondhatom, az ember nem tudja, szégyelje-e magát, vagy bosszankodjék a felött, ha Bácsmegeyében tisztviselővé lett. Mert ha valaki egy megyéről azt mondja, hogy abban annyi a piszok, hogy az egész országban félannyi sincs, akkor azt hiszem, ennél nagyobb és lealább kifejezést nem igen lehet egy megyére mondani. (Igaz! jobbfelől.) Már pedig, tisztelt ház, én abban a szerencsés helyzetben voltam, amint azt már előbbi beszédemben is megjegyeztem, hogy én abban a megyében mint tisztviselő szolgáltam, és mondhatom, nem szégyenlem ezt, hanem inkább büszke vagyok rá. (Helyeslés jobbfelől.)

Ambar sokan vannak, akik ezt a megyét lenyomni, kisebbiteni akarják, akik szeretnék ugy feltüntetni a bácsmegeyei viszonyokat, hogy azok annyira korrumpáltak, hogy nincs ember, aki azokat tisztára moshatná; én t. ház, mégis arra a meggyőződésre jutottam, hogy ez csak egy feltűt dolog és hogy ami hiány van, csak azokon az urakon mult, akiknek kezébe egyes községekben a vezetés le volt téve, s a kik között nemcsak kormánypartiak és megyei tisztviselők voltak, hanem voltak függetlenségi pártiak is.

Ez a meggyőződésem általánosságban. Megengedem, hogy alapos a t. képviselő urnak az az állítása, — sőt nemcsak megengedem, de mihelyt azt mondja, hogy az adatok birtokában van, teljes készséggel meghajlok előtte — amely szerint egy eset igenis volt Bácsmegeyében, midőn talán az ő felfogása szerint az eljárás nem volt tökéletesen korrekt és helyes. Először azonban kötelességemnek tartom a bácsmegeyei községeket és viszonyokat a t. ház előtt egy kissé eseteleli; (Halljuk! Halljuk!) mert könnyű kimondani, hogy hat vagy tíz, vagy akár harminkezt ezer frt volt a hiány, de nem tudjuk azt kellőleg mérlegelni ha nem ismerjük az ottani viszonyokat. Egy kis községben, ahol a költségvetés nem tesz ki többet 5-6 száz frtnál, és ahol — megjegyzem — az árvtárak kezelése nincs a községre bízva, hanem az ben van a megye központjában, megtörténhetik, hogy az illető 10, 20 vagy 50 frtnyi összegig sikkasztást, mulasztást vagy hanyagságot követ el és a főszolgabíró azonnal észreveszi. Nálunk nem két-három, vagy öt-hat ezer frtos költségvetésűk vannak, hanem 50-60,

sőt 80 ezer frtig terjedhetők. Kezelnek a községek 30, sőt százezer frtos árvtárakat. Ily viszonyok közt, amidőn annyi mindenféle fázisa van a dolognak, amidőn a községnek legalább 40-50 külön tételle van, amelyeket neki kezelnie kell, igen bajos dolog elérni azt, hogy 10, 20, vagy 30 frtos tételek helyességét az a főbíró, vagy bárki, akit oda kiküldenek, biztosan megbírálhassa. (Ugy van! jobbfelől.) Derültség a szélső baloldalon és felkiáltások: Elkezeltetik! Hát vegyük azt az esetet, hogy elkezeltek; akkor is annak a főbírónak más kötelessége is van, mint oda mindennap kimenni és megnézni, hogy nincs-e ott valami rendtelenség. (Igaz jobbfelől.) De igenis, midőn ily nagy költségvetésűknek hiány mutatkoznak, méltóztatassék tekintetbe venni, hogy ha egy 800 frtos elirányzatu kis községnél 10 frt hiány fedeznek fel. (Élénk derültség a szélső balon.) Bocsanatot kérek, ez tény, és éppen azért, ha ilyen nagy költségvetésűknek fordul elő ilyes valami, méltóztatassék az arányt mindig figyelembe venni.

A másodikra, a bikityi esetre nézve a t. képviselő ur azt mondta, hogy ott az eltsussolási rendszer alkalmaztatott volna. Hivatkozott arra, hogy a 70-es években 5000-6000 frt hiány mutatkozott. No már engedelmeket kérek, de ebből először is nem vonhatja le az igen t. képviselő ur azt a következtetést, hogy ez az „átkos Tisza-kormány“ alatt történt volna, mert a 70-es évek elején...

Olay Lajos: Végén történt 1878-ban, 1879-ben. **Vojnits István:** Nem tudom, melyik évet jelöltetett mondani, én csak aztán indultam, amit a képviselő ur mondott, hogy a 70-es években történt, de bármikor történt volna, ezt a mai kornak beszámítani nem lehet. De hozzátesszek még egyet: Az igen t. képviselő ur nagy tévedésben volt, mikor azt mondotta, hogy a községi jegyző ellen a büntető eljárás elrendeltetett: mert első sorban nem a községi jegyző felelős az árvtári számadásokért, hanem igenis felelős az illető községben az árvak atyja és ha annál hiány mutatkozik, akkor a községi jegyző ellen mulasztása esetén csakis fegyelmi vizsgálat indítható. Ez pedig ott, amint a képviselő ur is beigazolta, megtörtént és az illető fegyelmi uton 200 frt pénzbüntetésre ítéltetett.

Megjegyzem a t. képviselő ur, hogy magában Bácsmegeyében a legutóbbi időben harminc községi jegyző és árvtári hivatalnok — ez utóbbi kifejezés alatt, nem tudom, kiket értett — sikkasztás és még egyéb bünelekmény miatt függesztetett fel és mozdítottat el. (Egy hang a szélső baloldalon. Szép szám!) A szám szép és ha ugy volna, igen szomorú volna, csak hogy a fegyelmi vizsgálat igenis elrendeltetett, de ott nem sikkasztás...

Bartha Miklós: Hanem tussolás! **Vojnits István:** Lehet, hogy olyan nagy bizalommal van a képviselő ur irántunk — s ezt igen sajnálnám — hogy nem is tétélezhet fel egyebet, mint tussolást.

Bartha Miklós: Országszerte ugy van ez! (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Vojnits István: És azért még sem kívánják az államosítást! (Helyeslés és tetszés jobbfelől.) Nagy zaj a szélső balon és felkiáltások: államiak voltak a Kókánok! A dologra magára csak azt bátorodom megjegyezni, hogy igen csekély azoknak a száma, akik ellen sikkasztás és mulasztás miatt fegyelmi vizsgálat lett elrendelve és nem a felhozott nagy szám; másodsor téved a t. képviselő ur abban, mintha annyian lettek volna elbocsátva. Igenis folyt a fegyelmi vizsgálat ellenők, esetleg dorgálásra vagy pénzbüntetésre ítéltettek; de hogy oly nagy örömmel bocsátattak el, kérem, mivel tudná igazolni a képviselő ur? Azután az „árvtári hivatalnokok“ kifejezése mit jelent?

Olay Lajos: Tévedés! Én csak jegyzőkről beszéltem!

Vojnits István: És általában, hogy olyan nagy tisztviselői karra, mint a községi jegyzők, a képviselő ur, annyira tartózkodás nélkül kimondja azt, hogy ott ázsiai állapotok vannak és hogy ott olyan szomorúak a viszonyok, amineknek ő eseteleli, ezt én nagyon esedálok, mert a t. képviselő ur, gondolom, 6 vagy 9 éve mindig Bácsmegeyében lett megválasztva...

a füle se lássék. A vízözön kezdődik és benne a világ új jövője.

Mily felséges kép! Alig remélem megérni, pedig „nyg esik, hogy szinte bugyborékol.“ A végtelen tenger a végtelen sok bárkával, a végtelen egyenlőség, a végtelen felületesség. a végtelen hullámlás és mégis a végtelen nyugalom, a végtelen boldogság és a végtelen unalom.

Egy baja van csak ennek az állapotnak, de ez csekélység előnyeihez mérten. Enni nem lesz mit, inni is csak víz. Ez pedig baj. De hát az egyenlőségnek éppen az a nyavalyája, hogy nem tarthat sokáig. A föld oly könnyelmű mint az emberek: *beizza* mindenét, ha még annyija volna is. Be fogja inni a vízözönt is és rettenetesen józan lesz tőle. A bárkák ki fognak kötni, de az éhes emberek nem fognak kikötni egymással. Minden baj onnan ered, hogy vannak jóllakottak és éhesek. Ha mindenki éhes lesz, akkor nem lesz forradalom. Ház nem létében az egész világ hordóban élő Diogenesekből fog állani. Csak asszonyok ne volnának, mert ők elfogják rontani ezt a boldogságot. A bárka szük lesz a családnak s Diogenes I kénytelen lesz alkudni Diogenes II-vel, hogy adja neki az ő bárkája egy részét. Az egyenlőség megbomlik. Egy nemzedék mulva, lesz gazdag és szegény, néhány nemzedék végén lesznek királyok, miniszterek, rabszolgák és zsiványok. És aztán így megy tovább öt ezer esztendőig, míg újra olyan nyár nem jön, mint ez a mostani, és esik... esik... esik... Jujj!!

Kajabusz.

A KÉT KISPAP.

Irta: Del Toró.

Éles fütty basította keresztül a nyári délután tikkadt levegőjét, midőn a robozó vonattal mindketten (nevezük az egyiket: Pistának, a másikat: Jancsinak) egyszerre értek a városba, hogy másnap a püspök által fölavattassák magukat. Pista valamivel előbb hajtatott a

vendéglőbe és lefoglalta maga számára a legutolsó üres szobát. Jancsi előbb a podgyászával bibelődött, s csak egy jó idő mulva érkezett a városba.

Ugyanazon vendéglőbe ment, melyben Pista már az uti fáradozatok pihente a ruganyos pamlogon.

A vendéglőtől, ki nagy hajlongásokkal bókolt előtte, először is egy üres szobát kért.

— Azzal nem szolgálhatok — válaszolá a vendéglős — mert valamennyi el van foglalva. A legutolsó üres szobát éppen az imént vette igénybe egy fiatal uri ember.

— Az ördögbe is, hisz csak nem maradhatok a szabad ég alatt! Azután meg csak egy éjjelre kell.

— Sajnálom, de a város összes vendéglőt lefoglalták a fürdőző vendégek lakásul.

— Hát aztán kicsoda az az uri egyén, a ki itt a legutolsó üres szobát bírja?

— Azzal sem szolgálhatok... hanem azt hiszem, hogy vagy *pap*, vagy *szinész*, mert éppen olyan sima képe van, mint utasoknak, sőt éppen olyan hosszú kabátja is.

— No hát akarmi az, én is az *vagyok*. Sziveskedjék megkérdezni őt, hogy nem fogadna-e be lakótársul?

Míg a vendéglős fölfutott az emeletre s elvégezte küldetését, azalatt eszébe jutott Jancsinak, hogy egy éppen olyan forma liberijau embert látott maga előtt menni az indóházban, mint ő, s ez is valószínűleg ugyanazon járatban lehet, mint ő. Ez foglalhatta tehát el az orra elől a legutolsó üres szobát. De ha a kocsmáros jól végzi odafönt a dolgát és megmondja, hogy egy *hasonszerű* egyén ajánlkozik lakótársul, nem fogja visszautasítani az ajánlatot; azután meg ketten csak jobban elizik az unalmat, mint magányosan, egy barátságatlan szobában és vidéki helyen.

Néhány perc mulva a vendéglős visszatért azzal a válasszal, hogy szivesen látja az az uri ember lakótársul.

Jancsi nagyleptekkel sietett fel a lépcsőkön és örömeiben egészen megfedkezett az ajtón kopogtatni. Midőn benyitott, a legnagyobb meglepetésére régi jó

barátját látta maga előtt, kit az indóházban hátulról nem ismerhetett fel.

— Szervusz Pista, szervusz Jancsi, hangzott egyszerre a szó, a két jó barát ajkáról. Majd a kézszorítások és baráti ölelések egész sora következett. Azután elkelezkedtek szerény lakosztályukban és megkezdődött a kifogyhatatlan baráti kérdezősködés.

Miután már tullestak a régi jó időkön, egy kis szünetet tartottak a csevegésben. Szünet után Jancsi vette fel ismét a szót.

— Én nagyon félek, Pista barátom, a püspök elé menni — mondá egészen megilletődve Jancsi.

— Ugyan miért?

— Tudja a kő, olyan furena előérzetem van, mintha nem tudnék majd jól megfelelni a kérdéseire.

— Hej Jancsi, te még mindig a régi vagy! Sohse aggódj a miatt, hisz nagyobb „stiklik“ is végig játszottunk mi már, mint ez a kis egzámén! Azután meg a püspök is csak ember, mint mi.

— Az ám, csak hogy nagy prezenciája van még e mellett. És nekem meg az éjjel is olyan furena álmon volt: csupa kigyót-békát láttam magam körül, a mi nem jó jel.

— Eh, hagyj el ezt a kicsinyeskedést és a kultószavai szerint „gondolj merészet és nagyot és tedd rá éltedet...“ nines veszre bármi sors alatt, ki el nem esügedett...

— Könnyű neked ezt mondani!

Nekem?... sőt inkább nehez, mert már nagyon éhes vagyok. Azért is indítványozom, hogy menjünk le vacsorázni, hol majd a „fityókák“ mellett (szeminariumi műszó a boros üvegekre) eloszlik a bánat és a gond. A lélek pedig bátorságot merit magának a szőlő nedvéből. Hisz tudod, hogy már Noé apánk is azt mondta, mikor a kancsót forgatta: igyál... igyál... a világ öröke nem áll.

Vacsora után a két jó barát csendes nyugalomra tért, hogy új erőt rekviráljon magának a holnapi nagy naphoz. Pista csakhamar az igazak álmát aludta, míg

Melléklet a „Bácska“ 57-ik számához.

Olay Lajos: Csak most az egyszer!

Vojnits István: Vagy legalább is igen sokat járt ott a kerületben és igen nagy befolyása volt, jól ismerheti a viszonyokat és tudhatja, hogy minálunk Bácskában, dacára azoknak a rendezetlen viszonyoknak, amelyek az árvtáraknál még a régebbi időkben lelik eredetüket, a mikor igen jól tudjuk, hogy a Bachszisz-téma alatt egyes árvtárak oly kötvényeket kaptak, amelyek tökéletesen érvényüket veszítették, de amelyeket ma is ki kell tüntetni, és a melyekért járó kamatokat is folyton ki kell mutatni, hogy ily körülmények közt egészen rendben alig lehet az árvtár; de — mondom — dacára mindezeknek mégis a bácsmezei jegyző legnagyobb része olyan, akik előtt készséggel és őnmest kalapot emelhetünk. De másrészt igen csodálom, hogy a képviselő ur, amikor már olyan hosszú ideje van tudomása erről az ázsiai állapotról, csak akkor hozza azokat elő, amikor azok, nézete szerint, annyira rászúrtak a megyére, hogy azokból kiábrólni sem lehet, ha jó akaratral viseltetett a megye iránt, ha szíven fektíti a megye érdeke, miért nem hozta fel mindjárt, miért nem iparkodott mindjárt segíteni és miért várt addig, míg a fellegek feje fölött összetornyosulnak?

Magam is tagja vagyok a közigazgatási bizottságnak és határozottan és legjobb hitem szerint mondhatom, hogy minden egyes panasz, minden egyes feljelentés a legszorosabban bíraltatik meg és amennyiben a tanácsálta felhozott érvek a legkevésbé is alaposnak tűnnek fel a mulasztó ellen rögtön elrendeltetik a fegyelmi vizsgálat. A képviselő ur maga állította, hogy harminc ellen indított fegyelmi vizsgálat. Ha eltusolási jegyző rendszer volna akár a kormány, akár a megye részéről, ha így volna, amint a képviselő ur képzeli, azt hiszem, meg sem volna ily jelentékeny az elrendelt vizsgálatok száma. Ha iparkodunk volna eltusolni, akkor ez nem volna így. A képviselő ur maga is beismeri, hogy a megye és a kormány részéről minden elkövetettik a legtisztességesebben, a legbecsületesebben és ez megtörtént a békityi esetről is, tehát a szatizfakciót a képviselő ur ebben maga is megadta; és ez történik jelenleg is és reményem, ezután is így lesz. Ezek észrevételeim: a többire Gromon t. képviselőtársam megadta a választ. (Helyeslés a jobboldalon.)

Olay Lajos utal arra, hogy a bácsmezei községek a képviselőházhoz is fordultak, már bajaik orvoslása végett, és csak most nyertek meghallgatást. Nem ő mondta, hogy annyi pizsok van Bács-Bodrogh megyében, mint sehol az országban, hanem a szakközsegek.

Helyi és megyei hírek.

Baján a jövő hó 8-án Sándor Béla főispán elnöklése alatt a közigazgatási bizottság rendes és a törvényhatósági közgyűlés rendkívüli ülést tart.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Mladonczky Vince, bácsujfalusi plébános, kerületi jegyző, a bácsi kerület alesperesévé, — Garay Károly bácsi plébános pedig ugyanazon kerület jegyzőjévé kinevezettek. Tanítónak megválasztották és egyházaságiilag megerősítették Raek Károly Kucurán.

Hadgyakorlatra ment a vasárnap esti vónattal Dvorszak örnagy vezetése alatt háziezredünk Zomborban állomásozó 150 zászlóalja. Előbb a pilis-csabai táborban, később Szekesfehervárról végzik a gyakorlatokat és csak 6 hét múlva térnek vissza.

Hadgyakorlatok. A cs. és kir. 4. sz. huszárezred nyári gyakorlatai augusztus hó 21-én fogják kezdetüket venni Szabadkán. Oda jönnek majd a fekete-hegyi, hegyesi, szeghegyi, topolyai és bajai huszárszadok.

A városok értekezlete. A köztörvényhatósági joggal felruházott városoknak folyó évi szeptember hó 21-én Temesvárott tartandó értekezletére eddig a következő városok jelentkeztek: Arad, Baja, Debrecen, Győr, H.-M.-Vásárhely, Kecskemét, Komárom, Maros-Vásárhely, Pancsova, Pozsony, Selmec- és Béla-bánya, Sopron, Szabadka, Szathmár-Németi, Szeged, Újvidék, Versec, Zombor.

Magyarosodás a gör. kath. egyházban.

A körösi (horvátországi) gör. kath. szemináriumban Szegedy András rektor elrendelte a magyar nyelv rendszeres oktatását. Ezt azért tette, hogy a növendékek majdan alkalmasak legyenek a bács-bodrogh-megyei gör. kath. rutén plébániák ellátására, melyek a körösi püspökséghez tartoznak. Szegedy ezt a tervét, mely a zágrábi magyarellenes körökben természetesen nem tetszett, a legnagyobb eréllyel valóította meg. Kitűnő támogatót talált Soós György kanonok, egyházmegyei vikárius személyében, ki ezelőtt vármegyénkben lelkeskedett. Szegedy a magyar nyelv elsajátítása érdekében elrendelte, hogy a bácsiai papnövédek egymás között magyarul társalognanak, hogy így a többi növendék is megtanuljon magyarul.

Az 1848—49-iki szabadságharc emlékei kiállításának rendezői, a fővárosi vígadó termeiben nagyban készülnek ez érdekes kiállításnak augusztus elején leendő megnyitására. A rendezőség szívesen fogad el bármely festett vagy nyomatott képet, a mely szabadságharunkra vonatkozik, legyenek ezek bár későbbben készültek is. Továbbá plakátokat, fegyvereket, de különösen honvéd öltözeteket. A rendezőség jutalom képeket küld még azoknak is, akik csupán a címért küldenek be valamely érdekes ereklyét, fegyvert, öltözet felszerelést, stb., bíró olyan egyéneknek, kik emléktárgyaikat a rendezőség fölkérésére a kiállítás tartamára átengedik. Minden levél vagy küldemény az 1848—49-iki szabadságharc emlékei rendezőbizottság Hentaller Lajos orszgy. képviselő és Farnak Béla uraknak Budapestre a fővárosi vígadóba címezendő.

Közügyülés. A Bács-Bodrogh vármegyei tankerületi községi tanítóegyesület 1891. évi augusztus hó 29., 30. és 31. napján tartja Palicson XIX-ik rendes évi közgyűlését, melynek sorrendjét lapunk legközelebbi száma hozni fogja.

Palics emelése. A mult szerdán Mamuzsics Lázár polgármester vezetése alatt a szabadkai városi tanács egész teljében, a főkapitány, főügyész, főmérnök és több városi és magánorvos kíséretében Palicson, a helyszíni szemlét megéjtve, tanácskoztak a jövő évre foganatosítandó építkezésekre nézve; az építkezést illetőleg igen célszerű alaptervet rögtönöztek s az összes reformok keresztülvitelére egy szűkebb körű bizottságot bíztak meg a részletezéssel. Az arra fordítandó költségelőrányszat körülbelül egy negyedmillió forintot tesz ki.

Beküldetett. Ugy tudjuk, hogy rendőrhatalóságilag lett elrendelve már vagy 2—3 év előtt, hogy a háztulajdonosok pénzbírság terhe alatt kötelesek házaik utcai részén vízfogóval ellátni az ereszt. Azonban a Radisits utcai néhány háztulajdonosnak ez a rendelet: Hekuba és fűggett mutat rá (persze csak a zsebében, mint az egyszeri iskolás diák a tanítójának), mert kisebb gondja is nagyobb annál, hogy sem vízfogóval lássa el a házat. Hogy a járó-kelőre mennyire kellemes ez az állapot esős időben, azt talán mondani sem kell. Mert ha azt nem akarja, hogy a föld központja felé törekvő hatalmas vizsgárok nyáron a nyakába zuhjanak és a lábánál csurogjanak ki az édes anyaföldre, kénytelen a legnagyobb lies-pocsba a kocsiuton haladni a háztulajdonosok nagy örömeire, kik ezt az ablakból nézik, keményen pöfékelve a pipából. De még ez hagyján nyáron, mert ekkor csak a ruháját rontja az ember ezzel a csekély kitérésrel, hanem télen, nagy télvíz idején, midőn a sikos, fagyos járdán kénytelen haladni és a nyak- vagy lábtörésnek tenni ki magát, vagy hogy ezt elkerülje, sárba-fagyba ismét csak az áldott kocsiutat venni igénybe. Hát nem lehetne a háztulajdonosokat a rendelt foganatosítására szorítani? Mi?! Ajánljuk a dolog megszivleését és ezen tühretlen és boszantó állapotok megszüntetését aber rendőrségünk figyelmébe. Több Radisits utcai lakos.

Eljegyzés. Dr. Tamás Antal, doroszlói községi orvos, eljegyezte, Traupmann Flóra kisasszonyt, néhai Traupmann Endre, volt királyi mérnök leányát.

A megyeház palotájának fedelzetét, az építészeti hivatal előterjesztésére s javaslatára, nemokára újra bekátrányozták, miután a régi bevonat már rossz állapotban van.

Furcsa fizetés. Petriy Obrád mintegy 50 éves meglehetősen vadkinézésű gör. kel. vallású, Martonos szállási polgártárs, a haszonbér lefizetésének furcsa módját találta ki, melyet ha a gyakorlat elfogadna, nem igen maradna a ki földjét kiadná haszonbérbe. Ugyanis Gavrilov Stevó ókanizsai lakos a martonosi határban levő szántóföldjének egy részét fennevezetnek bérbe adta; Petriy nem igen jó fizető volt s e miatt folytonosan perlekedtek. De mert valóságilag szorítottat a fizetésre, bosszút forralt Gavrilov ellen s midőn ez f. hó 23-án kiment kukoricát kapálni, megtámadta őt s mert a közzeben senki sem volt, kapájának fokával addig verte a szegény jó öregot, a míg csak halottnak nem látszott az. Ez történhetett este 8—9 óra között. Reggelre az öreg némileg magához tért s igyekezett egy közeli szállásra bemenni, azonban nem lévén elég ereje, minduntalan hanyatt bukott. Végre észrevették őt, látták, hogy a szegény ember csupa vér s csak ennyit volt képes mondani: „Obrád“ s erre teljesen elvesztette beszéző képességét. Még élve vitték haza O Kanizsára e hó 24-én reggel, de nem segíthetett rajta semmiféle orvosi tudomány. Déli 12 órára meghalt. A haldokló „Obrád“ vallomása s egyéb bizonyítékok alapján Piri Bálint belrendőrbiztos s Bakota Ferenc külrendőrbiztos azonnal kimentek a véres tett színhelyére s kétségtelen bizonyítékok alapján elfogták Petriy Obrádot a kit 24-én d. u. 4 órakor már a bűnjelekkel együtt (két véres kapa) a községi fogház egyik turesen levő zárkájába helyezték. Obrád még eddig beismerésben nincs.

Gyújtogató villám. E hó 24-én, pénteken, éjjel rendkívüli villámlás és menydörgés remegteté meg Csataalja békés, rend- és csendserető népét! Villám villámot kergetett, az ég csattogott... 10 óra körül érte el a zivatart tetőpontját... és a villám lecsapott Üszleber József és Véber András szűrijén, a háztól előirt távolságban elhelyezett buza kazalába, s elhamvasztá annak 150, emennek pedig 50—60 kereszt buzáját. Polgártársaink buzgalma és erélye a permetező esővel szövetkezve gátot vetett a tűz tovaerjedésének.

Lőfegyver a községi rendőrségnek. A községi rendőrség számára tudvalevőleg Venzer-féle fegyvereket akartak beszerezni s ez ügyben lépések is tétettek a hadügyminiszteriumnál. Mint értesülünk a rendőrök nem Venzel, hanem a sokkal célszerűbb Vernd-féle fegyverekkel lesznek ellátva. A belügyi s honvédelemügyi miniszterek hozzájárulása már megvan s most a megyei hatóság felhívta a főszozolgabírákat, hogy tegyenek jelentést a járásokban szükséges fegyverek számáról. A fegyvereket a megye fogja megrendelni a honv. miniszteriumnál.

Halál vérmérgezés következtében. Helyesen Lang József kisbirtokosnak léptében elhullott egy tehene. Lang a városi előljáóság tilalma dacára, egy állatorvos bizonyítványa alapján, feldarabolta a tehenet s husát kimérte. Eközben a kezét megvágta, mi-folytán vérmérgezést kapott s rövid idő múlva meghalt. Tudósítónk közlése szerint azok közül, a kik a beteg állat husából ettek, többen megbetegedtek. Az a kondás, a ki Langnak a marha feldarabolásában segített, szintén pórul járt. Pokolvart támadt az ujján s most élethalál közt van.

Ongyilkos orvos. Martonoson egy orvos lőtte magát agyon a napokban: dr. Weisz Károly. Magános, sivár életét unta meg, melyet gyógyíthatatlan betegsége is elviselhetetlenné tett. Mint orvos, jól tudta, mi a sorsa és megelőzte szenvedéseit a legbiztosabb orvossággal, egy kis ólommal. A derék orvos elhunyt általános részvételt keltett.

Szabadkán f. hó 24-én Straszberger Ede vasuti munkást, ki a feladási raktár közelében dolgozott és a vágányokon tolatás közben önbatalmulag áthaladt, a kocsiok összenyomták. A szerencsétlen embert nyomban a kórházba szállították, hol azonban nemokára meghalt.

A gajdóbrai kaszinó alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. **Hirtelen halál.** Újvidéken Almosino József erős, egészséges magánzó, hirtelen összerogyott és meghalt a kávéházban, hol barátaival beszélgetve szüresültgette az ebéd utáni feketét.

Jancsi sokáig nem hagyta elszenderedni a háborgó gondolatok. Végre az ut fádalmait erőt vetek rajta is és Morfenz oknyelmessége őt is karjaiba zárta.

Az ég csillagai kigyultak a menyboltozatban, a halvány hold ezüst szarvával bevillágozta csendes szobájakat, az esti szellő pedig lágyan suttogott be a nyitott ablakok és bársnyauval végig simította izzó arcukat, mint az édes anya csecsemő gyermekéét.

Aludtak mélyen... csendesen...

Hagyjuk őket békével nyugodni és vessünk addig egy rövid pillantást a szemináriumi életükre.

Egy vidékről, de külön faluból valók voltak. Pista toszgyökeres magyar fiú és csupa élet, Jancsi meg az ellenkezője: puffans két gyerek és csupa egyszerűség. Mindketten együtt kerültek a „noviciátusba“. A csinos barna Pista gyerek csakhamar megnyerte többi kollegáinak a tetszését és vezérszerepet játszott köztük; hozzá még kitűnően is tanult. Jancsi pedig megmaradt egyszerű egyszerűségében s így *baleknak* fogták meg a többiek, hogy a mogorra szemináriumi falak között is legyen kívül mulattatni magukat.

Elneveztek őt *nemzetiszínü barátának*. Ami onnan datálódott, hogy a vasár- és tinnepnapi templomjárás alkalmával felvenni szokott papi féling vakító *fehérsejgőbe*; nagyon rikitóan piroslott Jancsi öcsénk *részvörös* színü ngorka orra, a fején levő „birretum“ pedig, mely talán a szemináriumi „régiségei“ közé tartozott már, az idő kegyességéből egészen *zöldes* színbe játszott.

A *nemzeti szín* tehát csakugyan megvolt rajta.

Hanem azért ez a „titulus“ nem igen boszantotta ő kegyelmét. Sokkal inkább meglehetett őt vegználni egy másik komikusabb esettel. Ugyanis a „kispapoknál“ régi szokás az, hogy míg a többi megkezdi az ebédet addig egyik: a *soros*, fent a szöszéken felolvas valamit nébány perceg a *st. irásból*; és ez alól a „noviciusok“ sem tesznek kivételt. Midőn Jancsira került a sor a fel-

olvasásban, annyira meglepődött talán a többiek reá tapadt kíváncsi szeméitől, talán pedig a terítéke előtt előtt álló *üres „tityókától“* (véletlenül elfelejtette megtölteni a pincés), hogy a „Miatyánkot“ csak elkezdni tudta a szöszéken, folytatni pedig nem. Kétszer háromszor is elmondta, hogy: Miatyánk... Miatyánk... de tovább nem ment. Erre a „spiri“ (szemináriumi lelkiatya rövidített kiadásában) kissé ráncbaszedett tekintettel oda sugta neki, hogy: *Zrahubeckó Janó* novicius! No, hogy erre a forró leves kihült a nagy habotától, Jancsi meg majd meg pukkadott a szégyentől, azt mondanom se kell.

Megmaradt ezután *Kivagy Janónak* a szemináriusták közt. De minthogy a szeminárium sem *sir*, mely a titkot megőrzi, kiszivárgott ez a többi diákok közé is, kik aztán fel is használták az alkalmat, hogy *Kivagy Janót* folytonosan boszantassák.

Ha felelt az iskolában, folyton a fülebe zsongták az ugri-füles diákok, mint valami mérges darazsak e szót: *Kivagy* (Kivagy)... *Kivagy*... ugy, hogy ha tudta is Jancsi valahogy a leckéjét, nem mondhatta el nyugodt lélekkel. S így aztán megtörtént, hogy néha *csizmadiút* is fogott a görögéből vagy latinból.

Ezért azután már igazán haragudott Jancsi.

Ugyanitt történt vele az az eset is, hogy egy ízben két porció babot tálaltak fel elébe, mert nagyon szerette, de csak az egyiket volt „aflág“ a másik pedig le volt terítve zöld salátával levéllel, mely alatt uri módon nyugtázkodott a bab tetején „rátétel“ helyett egy darab friss „marci“ (így hívják a klerikusok a kenyeret); Jancsi ennek nagyon megörült és először is hozzálátott az „aflágos“ bab bekebelezéséhez, mihez jó étvágyat kívánt nekik a többiek. Midőn pedig az egyik tál babot már eltemette, bár erősebb fajtájú gyomra duzzad ettől az egytől is, hozzáfogott a másik tálhoz is, talán nem is annyira a bab, mint inkább az „aflág“ kedvéért. Hanem mikor a zöld salátá leveleket szépen leböngészte a babról és látta, hogy *kis* helyett egy darab zsírban stult „marci“ hetvenkedik rajta, mérgében (mert volt benne tót gyerek

létére egy kis pulyka méreg is) akkorát titott az asztalra, (szerencséjére a „spiri“ éppen távol volt), hogy a babos tál ijedtében menten fölfordult és big tartalmazó végig futott Jancsi uj reverendáján, onnan pedig lassu cseppekben lekerekedett az ebédő tiszta padlójára.

Persze volt megint habota szakadásig, annál is inkább, mert amint Jancsi a nagy vesztélyt elkerülendő, hirtelen fölugrott az asztaltól, megbotlott a székben és úgy elhasalt a padlón, mint valami presbe szorított bankó. A babszemek pedig a nagy nyomás hatása alatt egész lelkükből iparkodtak szétmállani a fekete reverendán.

Szörnyen boszankodott a törtéteken Jankó barátunk, mert egyrészt oda volt az új reverenda, másrészt pedig a babos tál turesen vigyorgott rája; de ami legjobban bántotta, az az volt, hogy a többi „klerikusok“ sanda szemekkel néztek egymásra, mintha csak azt kérdezték volna egymástól, hogy: Kivd nunc?... és legott megtoldották Jancsi fenti „titulusát“ azzal, hogy mostantól fogva nemesi diploma nélkül is „babos Kivagy Janónak“ kereszteltek el. Ez a *babos* prédikátum ismét kiszivárgott a szemináriumból az utcára, az utcáról az iskolába, az iskolából pedig az egész városba, sőt még a gesztenyeárus lányok közé is eljutott, kik — a kispapi séta alkalmával — rendszeren már így kinalgatták Jancsinak a sült gesztenyéiket: „Tessék *babos* tiszte-lendő ur szép, forró gesztenyét venni!“

És Jancsi most nem is haragudott úgy érte, mint midőn „klerikus“ társai ropogtatták előtte a *babos* szót, mert a barna gesztenyeárus lányok tűzesi meglágyították az ő szívet is, mely titokban ott verte az élet taktusát a reverenda alatt.

Mert hiába, a szív mindig szív marad, még a reverenda alatt is!

Egy jó darab ideig azután nem adta magát elő semmi különös eset a „kispapok“ között. Már-már unalmasnak tetszett a zárt élet, midőn egyszer ismét elhatározták, hogy egy jó estét csinálnak maguknak. Persze megint Pista volt a vezér, Jancsi meg a bűnbak.

Műkedvelői előadás. A múlt vasárnap táncmulatsággal egybekötött sikertelt műkedvelői előadás volt Bács-Petrovostellón, mely alkalommal a környékről is szép számú vendég volt jelen. Szinre került a „Cigány“ szereplők voltak: Schüssler János (Zsiga cigány), Dobokay János (Peti), Reller Etelka (Évi), Szathmári József (Gyuri), Kelemen Alajos (Várszegi földes ur), Hangodi Pál (Márton gazda), Mihályi Sándor (hajdú), Ászás Ferenc (kisbíró), ifj. Korponay Máttyás (öreg nászagy). A tiszta jövedelem jótékony célra fordított.

A zentai iskolák. Rég rá parancsoltak már Zentára, hogy állítson föl 7 újabb népiskolai osztályt, de az ottani fölfordult világban nem tudott intézkedni a város. Most, hogy némileg helyreállt a rend, a városi közgyűlés elrendelte az osztályok föllállítását és ugyan csak 7 tanítói állás szervezését.

Az álom. Az álom természete és okai még mindig nyitott kérdés a fiziológia tudományában. Azt mondják általában, hogy az idegrendszer központjának kiemeltége, fáradt volta ringatja álomba az élő lényt és hogy a legmélyebb álom sem befolyásolja és módosítja a lélegzést és a szív működését. Általános az a vélemény is, hogy csupán az agynak van szüksége álomra, hogy elvesztett energiáját, rugékonyságát pótolhassa. Sokan azt hiszik, és ez a nézet már rég fölmerült tudósok és nem tudósok körében, hogy az álom épen nem nélkülözhetetlen, inkább csak a megszokás követeli, de könnyen le lehet róla szokni, a mint Nagy Frigyes tényleg meg is tette. Érdekes kísérletek folynak mostanában Amerikában. A mint a „The Lancet“ írja, az orvosi körököt az a kérdés foglalkoztatja, hogy egészséges ember meddig lehet el alvás nélkül. Hatan fogadtak, hogy hét nap és hét éjjel ébren maradnak. A legszigorubb ellenőrzés mellett kezdték meg az „álmos“ versenyt, március 30-án, egy hétfői napon. Négyen már csütörtökre viradó éjjel lemondtak a reményről, hogy kibírják, a másik kettő azonban ébren látta fölviradni a vasárnapot is. Rendkívüli érdekesek a tapasztalatok, a mire az álomverseny vezetett. Az egyik, Townsend a neve, először nagy gyengeség vett erőt, majd fel s alá támolygott, mintha már elaludt volna; aztán úgy érezte, hogy a padló mind meredekebben fölemelkedik, majd függőlegesen állott és ő nem volt képes fölkapaszkodni rája. Az utolsó éjjel éjjel után már elhagyta akaraterete, a falhoz támaszkodott, ide-oda dőlöngött, végre elaludt és leesett a lábáról. Ekkor egy pillanatra újból fölébredt, kizdött a szeméire nehezéd álommal, de nem bírta tovább, megint elaludt. Százhatvannyolc órán át tudott ellenni álmatlanul. A másik győztes Cunningham volt, a ki az utolsó tizenkét órát sétálva, énekelve, táncolva és kiáltozással töltötte el. Az utolsó percek örökkévalóságának tűntek föl előtte. Kiabált, hogy az idő lassan halad, hogy ellenségei szántsándékkal igazítják vissza az óra mutatóját. A mikor a döntő pillanat eltel, föl akarták vezetni egy emelvényre, a mely előtt óriási közönség várta nagy kíváncsisággal az érdekes „álomkergetőt.“ Alig lépett fel az utolsó lépcsőfokra, mely álomba merült. Cunningham 8, Townsend 6 pontot vesztett teste súlyából, de egészségükben semmi kárt sem vallottak. Tudvalevő, hogy a kínaiaknál ez már régi módja a súlyos bűntetteseknek, sőt gyakori a halálra ítélt kivégzésénél, a mikor a bűnös erőszakkal ébren tartják és minduntalan fölköltögtetik.

Munkaszünetes tréfa. A munkaszünetre vonatkozó törvényről ugyancsak kemény fogalmat alkotott magának L. bajmoki borbélymester, ki ellen egyik laktársunk terhes panaszszal volt kénytelen élni. — Vasárnap 1/2 11 óra után panaszos laktársunk bement nevezett borbély helyiségébe magát megberetvátni, hol hamarjában be is szappanozták arcát s elkezdte egy segéd beretválni, arcának egyik felét szerencsésen le is beretválta, amidőn a toronyóra 11-et ütött; ekkor a segéd letette a beretvát s kijelentette, hogy nem folytathatja munkáját, mert szigorú parancs folytán az üzletet rögtön be kell zárnia. Embertünk hasztalan kérte, hogy így nem távozhat s hevenyében borotválja meg arcának másik felét is, a rimánkodás mit sem használt, ki kellett mennie az üzletből, melyet a segéd nyomban be is zárt s elhagyott, így aztán embertünk félig megberetválva jutott haza, hol egyik szomszédja szíveség-

ből arcát ismét a rendes helyzetbe hozta. Ha másutt is ily szigorúan ragaszkodnak a borbélyok a vasárnapi munkaszünethez, jó lesz a beretválkozást mindenkinek jóval 11 óra előtt megkezdeni.

Meghívó. A rácmiliticsi ifjuság 1891. évi aug. hó 2-án, a „Schusster Márton“ féle vendéglőben szin-, szavalt- és zeneestélyt tart, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Beléptidij személyenként 50 kr. (Felülvezések a jótékony célt tekintve, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.) Kezdeté 8 órakor este. Előadás után tánc, cigányzene mellett. Másorozat: 1. „Potpourie“, szerző Braunhoffner József, előadja az ifjuság zenekara. 2. „A király esküje“, Petőfi Sándortól, szavalja Szelinger Antal gimn. tan. 3. „Gute Nacht du mein herziges Kind“, Kobelt R.-tól, éneklő Lenk Róza k. a., citharán kíséri Wieber Jakab np. 4. „Éji rém“, Csillag Károlytól, szavalja Kammerer Róbert gimn. tan. 5. „Weber's letzter Gedanke“, Webertől, előadják: Lenk Amália k. a. zongorán és Lenk Antal k. akad. hegedűn. 6. „Zwei Stunden in Pest“, vigjáték 2 felvonásban Plassz J.-tól. Szereplők: Sallustius Schwammerlmeier, Bierbrauer in Weicht Stumpfögger József. Xaver, sein Vetter Horn Adam tanárj. Sallustius Lamplmann, Korbinian Schneefanger, Kristian Fuchsagl, Kilian Prigl-spitzer Universitäts Studenten: Lenk Antal, Braunhoffner József, Szélinger Jakab és Wüsch János. 7. „Induló“, szerző Braunhoffner József, előadja az ifjuság zenekara.

Jegyző urak figyelmébe. Egy szolid és minden tekintetben kifogástalan jellemű családös ember (30 éves) ajánkozik közönségi végrehajtónak szerény feltételek mellett. Bővebb felvilágosítással szíveségből szolgál e lap kiadója.

Himnén. Erdélyi Gyula, Baja város tb. főjegyzője, a „Bajai Közlöny“ szerkesztője, jegyet váltott Schönfeld Mariska kisasszonnyal Szabadszállásán.

A szabadkai önk. tüzoltó egylet az idei Szt. István napján nagyobb szabású népnepélyt rendez.

Veszett eb marás. O-Becsén özv. Popovits Miláné házi kutyája a napokban megmarra s majd cselédjét Acsai Teréz harapta meg. Az állatorvosi boucolásból kiitt, hogy az eb veszett volt. A megmarottak azonnal felutaztak a Pasteur-féle intézetbe Budapestre.

A nazarénus asszony temetése. Ó-Verbáson a Ferenc József-esatorna partján egy szegény asszony titzevalót szedegetett és éppen azt arra egy teherszállító hajó, melyet ökrök vontattak s melynek kötele az asszonyt oly erősen csapta a földhöz, hogy a szánandó azonnal meghalt. Minthogy az elhalt nő a nazarénus felekezethez tartozott, Felsőszőlősi, vagyis mint ő mondják „testvérei az Urb.“ alig 14 óra múlva minden hivatalos megfigyelés és engedély nélkül korán reggel elföldelték. A hatóság az asszonyt sírjából kiastatta, hogy az eltemetettnek holtestét az orvosok fölboncolhassák.

Visszaélések az ösztöndíjak körül. A pénzügyminiszter arról értesítette a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a jövődeki bírságálapból ösztöndíjakat élvező tanulók egyes osztályokat ismételnék, illetve a magasabb intézeteknél a szabályszerűleg előirt tanfolyamon túl újra beiratkozni, csak azért, hogy így az ösztöndíjat tovább élvezhessék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a figyelmeztetés folytán rendeletet bocsátott ki az összes tanfelügyelőségekhez, hogy az ösztöndíjak szabályszerű kiadását az eddiginél szigorubbán ellenőrizték.

Tömeges toloncolás. Szép látvány lehetett a mikor Zentáról utba indítottak 80 sztrájkoló munkást illetégségi helyükre, ki Galiciába. — Ugy történt a dolog, hogy az adai töltéséptési munkálatokhoz a vállalkozó Galiciából 120 lengyel munkást hozott, kiket a kiastott földanyag köbmétere szerint fizetett. Az első heti fizetés alkalmával viszály támadt közöttük, mert a vállalkozó egy-két krajczárral kevesebbet akart nekik fizetni a kiakudott díjnál, de a lengyelek ebbe beleegyezni nem akartak, hanem elmentek 80-an Zentára a szolgabírósnál panaszt teendő a vállalkozó ellen. A szolgabírósnak meggyőződött arról, hogy a munkások panaszra nem jogos s elutasította őket, de mert ezek dolgozni egyáltalában nem akartak, mind a 80-an ellettek toloncolva illetégségi helyére.

Szegényből. Szabadkán Müller Katalin cseléd,

nyszülött gyermekét egy fehér rongyba takarva eldobta. Ajult állapotban szállították a bűnös cselédet kórházba, honnan a kir. ügyészség börtönébe vitték.

O-Becsén a ragadós száj- és körfőmfájás a marha állományban fellépett.

Elhunytak névsora 1891. július 17—26-ig: 1891. júl. 17-én: Lonesár szül. Bosnyák Julesa, 20 éves, iparos neje, Bánát 295. — 19-én: Vukovits Sándor, 5 éves, földm. fia, Cservenka 539; Szredojev Todor, 78 éves, földm. Bukováci szállítás. — 21-én: Vukovits Joca, 3 éves, Cservenka 539; Tómits Mileva, 2 hónapos, földm. leánya Cservenka 549. — 22-én: Parese-lits Róza, 2 napos, felsőváros 95. — 25-én: Bachhau, Rudolf, 4 hónapos, iparos fia, felső város. — 26-án: Vukovits Antal, 84 éves, napzsámos, Bánát 495; Szkle-novszky Mária, 6 éves, iparos leánya, Kalvária-ut 305.

Művészet és irodalom.

Pálmay Ilka azzal töltötte szabadságidejét, hogy regény irt a „Magyar Hirlap“ számára. A „Magyar Hirlap“ most folyó számaiban közli a diva érdekesítő regényét, melynek eddig megjelent összes folytatásait ingyen boesátja ujonnan belépő előfizetőinek rendelkezésére. (Kiadóhivatal: Budapest, Gránátos-u. 16.) Pálmay Ilka, befejezven a „Magyar Hirlap“-ban folyó regényének korrekturáját, körútra indul és sorra látogatja Magyarországot jelentékenyebb városait, — így tehát nekünk is van reményünk, hogy városunkban üdvözölhesstük Pálmay Ilkát, ezuttal mint bájos regényírónt.

Iskolai értesítők.

Az aradvárosi kereskedelmi akadémia 6-ik évi jelentése. Közli Ábrai Lajos igazgató. Az intézet a folyó évben pompás új palotát nyert, melynek történetével foglalkozik mindenek előtt az értesítő. — A 3 osztályú intézetben előadott 8 tanár az utolsó tanévben és volt összesen 129 tanulója. — Az érettségi vizsgálaton jelenen képesítettet 3, jól 7, egyszerűen 15 és két óra visszavetett 5 tanuló.

A zentavárosi közönségi gimnázium 15-ik évi értesítője. Közli Szűcs Lajos igazgató. Bevezetésül közli az „Arany János Toldija a gimn. 2-ik osztályában“ és „Kitanuljon görögnyelvet“ című értekezéseket. Működött az intézetben az utóbbi tanév folyamán 6 tanár, 3 hitoktató és 1 tornamester. A négy osztálynak összesen volt 125 tanulója az év végén.

A topolyai izr. népiskola értesítője. Szerkesztette Lévy Izor. Fennállott 5 osztály az 1890/91-ik tanév folyamán, a mely alkalommal 134 fiú- és leánygyermek vegyest látogatta az iskolát. Tanított az 5 osztályban 3 tanító.

Ó-Kanizsa alsófokú ipariskolájának értesítője. Közli Katona Sándor, igazgató-tanító. Az intézetben összesen 131 iparos és kereskedő tanonc részesült oktatásban: 3 osztály állott fenn, az iskolalátogatás kedvező volt. Előadott 6 tanító.

A bajai izr. hitközség elemi-, felsőleány- és polgári iskolájának 10-ik értesítője. Az óvodában 61 gyermek, a 4 vegyes és két lány- (5. és 6.) osztályban 358 tanuló volt az év végén, a polgári fiúiskolában 58, a felsőleányosztályban pedig 16. Előadott összesen 12 polg. iskolai tanár és tanító.

A magyar zeneiskola (Bpest V. Váci körút 16. sz.) értesítője, szerkesztette Veszely Ödön titkár. Volt az intézetnek 147 részint férfi- részint nőnövendéke. Tanítványok voltak: zongora, hegedű, gordonka, fuvola, cimbalom, ének, karének, zeneelmélet, zeneszerzés, zene-történelem és paedagógia. A tanév kezdődik szept. elején. A beiratkozás mindkét nemű növendékekre nézve folyó évi augusztus hó 28-án kezdődik az egyesület helyiségében: Váci-körút 16. sz., II. emelet 52. ajtó, délelőtt 10—12 ig és délután 3—5-ig. Beiratasi díj a zeneiskolába: 3 frt, tandíj havonként 4 frt. Beiratasi díj a felsőbb kiművelődési osztályokba 5 frt, tandíj havonként 7 frt, a szinpadra készítő énekosztályban 8 frt. Az elméleti és mellék tanszakokról (kivéve az olasz nyelvet és táncot) külön tandíj nem jár.

Minden este más más klerikuson van a sor a lábát mosni, midőn már a többiek a „dormitoriumban“ (hálóterem) lenyugodtak. Egy este, amikor Janesira került a lábmosság sora, arra a gondolatra jutottak, hogy megpapucsozzák ezt az ügyetlen fickót, csupa tréfából, hadd legyen megint min egy ideig nevetni. A gondolatot tett követte. Midőn hallották, hogy Janesi a folyosón már a „dormitorium“ felé esozsz, mindegyik a kezében tartotta a papucs-egyvet, hogy az ostrom pillanatában az ajtó felé hajtsa. Amint megnyitott az ajtó és a folyosón derengő lámpa fénye megvilágította Janesi arcát, mint a dongó méhek repültek feléje egyszerre a papucsek és némelyik köztük olyan gorombán viselte magát, hogy Janesi még másnap reggel is duzzadt arccal hagyta el az ágyat. A papucsozás után ismét néma lett minden a sítét teremben és csak a paplanok alá fojtott nevetés törte meg néha-néha a siri csendet.

Másnap, midőn a papucsozás nyilvános jelei mutatkoztak Janesi pufók arcán, elhittették vele társai, hogy a lábát meg a friss „marci“ oly jó hatással vannak az egészségére, hogy egy éjen át is képesek benne a hiszra hajlandó természetét annyira kifejleszteni, hogy utóbb már a „babos“ reverenda is szűk lesz neki.

És Janesi, nehogy ez a komédia ismét szárnyra kapjon és kirepüljön a mogorva falak közül, elhitte nekik ezt a finom bókot és csak annyit mondott vi-gyorgó arccal, hogy: ühüm!...

Ilyen és még számtalan hasonló „stiklik“ között gördült le a hosszú szemináriumi élet a mulandóság tengerébe. Pista mindvégig megmaradt vezérnek, Janesi meg baleknak, a fiatal „ecclesia militans“ legnagyobb öröme.

Már most mondja még valaki, hogy nincs a „kispapok“ közt élet!

A pirkadó hajnal rózsasugarai már jó rég lent jártak a földön, midőn a két alvó társ fölkerelkedett az álmából. A pihenés után mindketten vigabbaknak látszó-

tak, azonban Janesi lelkét még mindig nyomta egy kissé a félelem szele.

Ismét társához fordult tehát e szavakkal: „Pista, én még mindig aggodom!“

— Eh, barátom az egész, — válaszolá Pista. Semmit se aggódj. En fogok majd először bemenni a püspökhöz, te pedig addig hallgatózol az ajtónál. Csak jól vigyázz mindig az utolsó szavaimra; mert nagyon valószínűnek tartom, hogy mindkettőnkől ugyanazt fogja kérdezni. Amit tehát én válaszolok, te is azt fogod mondani a kérdéseire.

Ez a kis vigasztalás némileg megnyugtatta Janesi szívét.

Elindultak tehát a püspöki „rezidencia“ felé.

Midőn a palota kapuján befordultak és a széles márvány folyosókon elérték a püspök lakosztályát, Pista még egyszer figyelmeztette Janesit, hogy csak a „sblag-vortokra“ vigyázzon, nem lesz semmi baj.

Janesi fejével biccentett, hogy megértette, miközben Pista besurrant az ajtón.

A szokásos üdvözlés és püspöki kézcsók után megkezdődött az egzaminálás.

Janesi fejtől lábáig és lábtól fejéig csupa fil volt és annyira hallgatódzott az ajtón, hogy még a szive dobbanását is meghallotta a nagy csendben.

— Mond meg nekem fiam — kezdé a püspök — hogy mit cselekednél az esetre, ha például a templomban éppen akkor, midőn a misézésnél áldoznál, egy nagy dongólégy beleszédne a kehelybe?

Egy kis vártat mulva a püspök szavaira így válaszolt Pista:

— A két ujjammal (mutató- és hüvelykűj) megfogom, szépen kiemelém a kehelyből, elől-hátul megnyalám és ha természetem engedné, le is nyelném.

— Helyes fiam pap vagy, — mondá szeliden a püspök.

— Még nem, bátorokodott megjegyezni Pista, hanem csak ha méltóságod azzá avat.

— No hát azzá avatlak!

Pista megköszönvén a püspöki kegyességet, egyet fordult a sarkán és kinttermett a folyosón.

Most Jankóra következett a sor. Pista egyet hunyorított rá a szemével, ami körül-belül annyit jelentett, hogy csak bátran ki az agarakkal és betuszkolta őt az ajtón.

Janesit a püspök előtt annyira elfogta a félelem, hogy a szokásos „laudetur Jesus Christus“ helyett egyenesen az „in aeternum ammenem“ köszöntött be, a püspöki kézcsók pedig neki már „Hekuba“ volt.

A püspök a Janó zavarán kedélyesen mosolygott, azután pedig így szólt:

— Mond meg nekem fiam, hogy mit csinálnál azon esetre, ha például a templomban éppen akkor, midőn miséznl, megjelenne egy otromba elefánt és kiinná a szenteltvíztartóból a szenteltvizet?

Janesi egy ideig zavartan hallgatott, s midőn a püspök újra kérdezé, eszébe jutottak Pista „sblagvort-jai“ és így szólt:

— A két ujjammal megfogom, kiemelém, elől hátul megnyalám és ha természetem engedné le is nyelném.

— Számár vagy fiam, hangzott a püspök ajkairól a végzetes szó.

— Még nem, — válaszolá zavarában Janesi, — hanem csak ha méltóságod azzá avat.

— No hát azzá avatlak!

Janesival fölfordult a világ, maga sem tudta, hogy miként jutott ki az ajtón, csak mikor kiért, akkor verte föl egy kissé ámulatából Pista habotját.

Szomoruan ballagott egyenesen a vasut felé és alig várta, hogy a goromba konduktor elkiáltsa magát: Me-e-hett!

... A vasló prűszkölt mérgében és barna füsttömegeket okádott a kék ég felé, Pista még mindig a nevetési rohamoktól üldözve, ide-oda hanykolódott a kupé vaskos bőrvánkusain. Csak Janó nem találta meg a helyét és leborgasztott fölve nagykocit nézett a vonat mellett gyorsan elröppető semmisségbe, megfogadva magában szentül azt, hogy többé soh' sem hallgat a Pista sblagvortjaira.

Törvénykezés.

A gyilkos lapszerkesztő. Tomics Jása bűnügyében, a ki tudvaleg agyonszúrta dr. Dimitrievics szerkesztőt, az iratok már fölerkeztek a kir. kuriára. Az ügy reteralásával Hérics-Tóth bíró biztásk meg. Tomics Jását az úvidéki törvényszék gyilkosság miatt életfogytig tartó fegyházra ítélte, a szegedi kir. tábla azonban csak szándékos emberölést látott fenforogni, és a vádlott büntetését 15 évi fegyházban állapította meg. A kir. kurián valószínűleg még augusztus hó folyamán kerül ez ügy tárgyalásra.

A negyedmillió bandavezér. Erről a névről ismeretes már a Geiger-féle negyedmillió lopás fötettése, s egyik tervezője, Vucesich Imre, akiről a napokban megírtuk, hogy a szegedi kerületi börtönből korábban elszállították a zombori törvényszék fogházába és miután ez a törvényszék is végzett vele, tovább kijuttatták a temesvári törvényszék fogházába, mivel ennél a törvényszéknél is van ökelmének egy-két „elintezetlen ügye.” Ezek közt egy nagyobb rablás. Mint értesülünk, a szegedi kerületi börtön körünten levő hírhedt lakója aug. 5-én kerül a temesvári törvényszék elé, amikor a Geiger negyedmillióért — kapott 8 esztendő, még valószínűleg 1—2 esztendővel megtoldják egyéb viselt dolgáért.

Sajtópör. Mortenson Gyula szabadkai ügyvéd-segéd ez év május havában egy „Pünkösdi rózsák” című terjedelmes röpiratot nyomtatott ki, a melynek éle Gaal Ferenc, a szabadkai zenede igazgatója ellen irányult. Nyomatvány miatt Gaal Ferenc igazgató jogi képviselője, Fűredi Mór dr. budapesti ügyvéd ma sajtópórást nyújtott be a budapesti sajtóbírósnál Mortenson Gyula ellen.

A szerelmes péklegény. A kifliknek és zsemlyéknek egy 22 tavaszt látott reményteljes mestere esett a napokban abba a sötét verembe, a melyet prózai nyelven szerellemnek hívunk — és ott is veszett örökre. Szabadkán történt. — A sors megirigylte Grósz Ádám péklegény boldogságát és örömcsoportot csöpögtetett a szívébe. A sors jelen esetben szíve Mariskájának az anyja képviselte (tehát az anyósjelölt), a ki a viszonyról nem akart semmit tudni. Merész gondolat fogamzott meg erre a zsemlyégyártó szerelmes koponyájában: elhatározta, hogy revolverrel vet véget a szíve keserűségének. E hó 24-én kedvesét Béla Marist meglötte, mire a leány az ijedségtől megijedve összeesett. Grósz azt hitte, hogy a leány meghalt, nyomban maga felé irányozta a revolvert s egy golyót a halántékába röpitett. A lövés után hanyatt esett s csak hosszas s kínos vergődés után adta ki lelkét. — Sic transit gloria mundi!

Közgazdaság.

Szabadjegyek az államvasutakon. A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a szab. osztrák-magyar államvasut társaság volt budapesti igazgatósága, illetőleg fennálló bécsi igazgatósága által f. é. július 19-ét megelőzőleg a megváltott tarsulati magyar vonalakra vonatkozólag kiállított állandó évi és időleges szabadjegyek f. évi július hó 31-ével érvényüket veszítik. Az egyszeri utazásokra kiállított szabadjegyek, kedvezmények árú igazolványok, szállítási utalványok stb. ellenben lejárattukig továbbra is érvényben maradnak. A m. kir. államvasutak összes vonalaira kiállított évi és időleges szabadjegyek, a megváltott osztrák-magyar államvasut-társaság vonalaira is érvényesek. A most említett vonalakra szóló kedvezményeket célzó folyamodványok úgy mint az a magy. kir. államvasutak többi vonalaira nevére eddig is történt, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához nyújtandók be. Ezen folyamodványok valamint minden egyéb beadvány megánnyiban, adassék az be akár a most nevezett igazgatósághoz, akár az új üzletvezetőséghez, bélyegköteles.

Miniszteri határozat. Egy fölmerült eset alkalmával a következő elvi jelentőségű határozat mondott ki: A kereskedelmi társaságok, illetve az ipari és kereskedelmi üzletekkel foglalkozó részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint azok fióktelepei — az iparüzést bejelenteni és iparigazolványt szerezni kötelesek.

A magyar államvasutak nagyváradi szabadkai-villányi vonalán Bajmok és Zombor állomások között fekvő Militics állomás nevét, mint már megírtuk, a kereskedelemügyi miniszter rendelete véglegesen „Nemes-Militics-re” változtatták át.

Vidéki nyomdászipar érdekében. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy feliratot intéz a minisztériumhoz, azt kérve, hogy a közigazgatás államosítása esetén is a vidéki hatóságok az ottani nyomdákban szerezzék be nyomtatványukat, nem pedig a budapesti államnyomdából. A vidéki nyomdások közt tudvaleg pár hóval ezelőtt mozgalom indult meg e célból, ezt támogatja feliratával most a nagyváradi kamara.

A vasárnapi munkaszünet. Igen sok trafikban megtréfáltak a vevőket azzal, hogy szivarszipkát vagy szivarka papírost nem adtak a munkaszünetes napon. Ez ügyben most felhivatalos helyről ismételve figyelmeztetést közölnek, hogy azok a dohánytözsdések, a kik vasárnap vonakodnak gyufát és szivarkapapírost is eladni, nem értették meg az idevágó rendeleteknek intencióját, de még a szövegét sem. Ezt a két cikket bátran lehet elárusítani. Az újságok kihordása egész vasárnap meg van engedve, mert ez nem ipar. Az újságok tehát a fővárosban az előfizetőknek bármikor kézbe kerülhetnek, vidéken pedig az újságokat a posta vasárnap is kézbesíti, a nap bármely idejében érkezzenek is meg. Pályaudvarokon meg van engedve az újságok elárusítása. Az elemi szerekkel házaló kofák a kültekken egész vasárnapon át árulhatják cikkeiket.

Szerkesztői üzenetek.

Krokodilus. Nem sikerült eltalálnia egészen a monolog hangját. Dolgozata egészben véve nehézkes: előadása lassan halad s bizonytalanul bő a tartalom kiesésigéhez képest. Vig monolog akar lenni, de kevés a komikum az egészben: hőse inkább szálnalmat kelt, sem hogy szívből tudnánk nevetni esete fölött. A technikai kivitel pedig föl tudta volna önteni a különben elég silány gondolatot a komikum egy kis levél, de abban se találunk semmit, ami mosolyt tudna kelteni. A hőse elhatározásában sem látjuk azt a finom, fokozatos átmenetet, amit a pszichologia megkíván s ami — dacára annak, hogy minden ily esetben komikumot kelt — bír a természetesség látszatával

is. Hanem, hogy a hőse, a monolog egyik felében folyton egy és ugyanazon hangon szítja, a másikban meg már éppen dicséri ideálját, az egy csöppet se természetes s nem is valószínű s aki ezt teszi, az már nem egy vig komikumnak a hőse, hanem az legalább is bolond. E két hangról, e két szélsőségről — szinte kiérzik — hosszu, fokozatos átmenetnek kellett volna lennie s akkor inkább sikerül az egész. — Egyébként a tollforgatás némi ügyességét is tapasztaljuk a munkán, de monologizálásra (ami kell hogy csupa élet, csupa szellemesség, csupa költszet legyen) arra bizony gyöngé meg az a toll.

A+B. Bohó kis poéta! Látja — így jár, aki verset ír! De talán nem is annyira az üzenetből „gusztálták ki”, mint inkább leolvasták az arcáról vagy a szeméből azt, hogy ön titkos poéta? No, de sose töröljék véle, hadd tegyék! — A multkoriakból kettőt soroztunk be s a maiakból egyet: a középsőt. A másik kettőben az indokolatlan világfájdalom üti meg a füllinket s föleg azért mellőzzük. — Nem mondjuk, hogy minden tehetség nélküliek a beküldött apróságok, de — mi tagadás benne — bizony kiérzik a kezdetlegesség ize belőlük. Tanácsoljuk, hogy sokat, nagyon sokat olvasson, különösen pedig a modern jeles költőket forgassa. — A lapot milyen címre küldjük? A nagy titkolódzásban még azt is elfeledte megírni. Különben üdvözlöt!

* levelező. Mi szivesen veszünk bárkiútól is közleményeket, csak aztán idejekorán érkezzenek azok. Nem találja, hogy egy kiss elkéve emlékeznünk meg az önök multságáról? Azóta már megjelent lapunknak egy száma.

„Nines szöke lány...”, Bánátát egy fülemile...” Bizony remek egy zöngemények! Hamarjában nem voltunk képesek ugyan helyet szorítani nekik amott a tárcában, de minthogy „szigoru vizsgálat után napvilágot látni érdemes”-nek találtuk őket, hát izlelitőül már előre is ideiktatjuk a „Nines szöke lány” négy középső strófiáját:

Tiszta kék ég
Es csillagos éjszaka
Volt: s távozék
Virtus örök példája.

Arnyékkal több...
Ninesen most oly világos
Kebel, törött,
Ahit utánad, bájos!

A tört kebel
Búval tele áhitgat: ...
S e pereben el...
Szellő lepi a házat.

A kellem
Szállong bájtárméttel:
S a szerelm
Oly tiszta fényben lövel.

Eleg volt? Azt hisszük, igen! A többit elengedi a szives olvasó is, meg ön is.

Naptár. Július.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Kedd	I. Győző p.	Pentele, Sám.	16 Athenogén
29 Szer.	Mártha, Beatr.	Beatr.	17 Márina
30 Csüt.	Abdon, Szen.	Abd. és Szen.	18 Emilán, Jác.
31 Pént.	Loj. Ignác hv.	Ernöke	19 Dius és Makr.

Felélős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

4374. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében az üresedésben levő szülésznoi állásra, mely évi 50 frt készpénzfizetés, s minden látogatás után 40 kr díjazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásaikat f. évi augusztus 9-ig hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. június 10-én.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

443. szám.

1891.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbíróság 338. és 5337/1891. sz. végzése által Krammer Antal és Frank Sándor szabadkai lakosok javára Styrum Mór zombori lakos ellen 118 frt és 68 frt 35 kr tőkék, ezeknek 1890. évi február hó 12. és 1885. év december hó 13. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 58 frt 22 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 415 frtra becsült butornemüekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 4160/1891. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban a városháza udvarán leendő eszközlésére 1891. évi augusztus hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi július hó 22-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Az adai keresztény polgári önszegélyző szövetkezet zárleszámolása.

1200 drb részvény után befizetett 54041 frt 40 kr.
Időközben osztalék nélkül kilépett 144 részv. 1170 frt 40 kr.
Osztalékot kapott 1056 részvény 52870 frt 80 kr.
Nyerevény mint osztalék kiosztatott 11448 frt 24 kr,
vagyis 21^{34570/52870} %.
Nyerevény volt 12316 frt 94 kr.
Veszteség volt:
Lakbérben 30 frt — kr.
Fizetés és leszámolási költségekben 525 frt 81 kr.
Nyomatványokban 42 frt 70 kr.
Adóban 167 frt 87 kr.
Vegyes kiadás 20 frt 60 kr.
Kiosztott osztalékban 11448 frt 24 kr.
Leírásban 60 frt — kr.
Jóteknycéla szánt összegben 21 frt 72 kr.
Összesen 12316 frt 94 kr.

Kelt Adán, 1891. évi július 18-án.

Ábrahám Mihály s. k., elnökigazgató. **Katona János** s. k., könyvelő. **Vasek József** s. k., pénztárnok-helyettes. **Mirkov Antal** s. k., f. ü. b. t. **Jablonszky Miksa** s. k., f. ü. b. t. **Aksámovics Milos** s. k., f. ü. b. t.

Pályázat.

Ó-Sztapáron (Bácsvármegye) egy ujonnan szervezett magyar-német tannyelvű r. kath. osztatlan népiskolához tanító szükséges. Fizetése 400 frt o. é. havi előleges részletekben a községi pénztárból és alkalmas lakás, melyért az ismétlő iskolában is tanítani köteles. Dalmát vagy szerb nyelv tudása nagy előnyül szolgál. Kellőképfel-szerelt s nyelvismereteit feltüntető kérvényét kiki a főtiszt. esperes-hivatalra címezve **augusztus 20-ig** Prigl.-Szent-Ivánra küldje. A megválasztott állását szeptember hó 1-én elfoglalni tartozik. Ó-Sztapáron, 1891. július 24-én.

3—1

Az iskolaszék.

4374. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében üresedésben levő szülésznoi állásra, mely évi 20 frt készpénz fizetés s minden szülési eset után 2 frt díjazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásaikat f. évi augusztus hó 9-ig hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi július hó 10-én.

CSUPOR GYULA,

2—1

főszolgabíró.

Pályázat.

Jankovácon a kántori állásra f. évi augusztus hó 17-ig újlag pályázat hirdettetik, amely napon a reggeli 9 órakor kezdődő próba orgonálás és éneklés után a választás is megtörténik. Javadalmazása: 1. Készpénzben, 500 o. é. frt a községi pénztárból évnegyedenként fizetve. 2. Természetben tisztességes lakás. 3. Stóla-jövedelem, szabad bucsuztatási díjjal. 4. Örökös sztmisék után 65 frt. 5. Az uradalmi pénztárból ideiglenesen évi 50 frt tiszteletdíj. Kötelességei: egy rendes kántori teendőben jártas segéd tartása; ugy a népiskolában az akadályozott tanítót hosszabb időn át is helyettesíteni, miért is tanítóságra képesítéssel kell bírnia; végre tartozik magát a jóváhagyott szabályzathoz tartani, mely a plébániai hivatalban elolvasható. A folyamodványok főt. Boromisza Tibor, apát-plébános, mint kerületi alesperes urhoz, Jankovára küldendők.

2879. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Kovil-Szt-Iván községben üresedésben levő s előleges havi részletekben felveendő 360 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik. Felhivatnak pályázók, miszerint képzettségüket feltüntető — a magyar nyelven kívül szerb és német nyelv ismeretét igazoló — okmányokkal felszerelt kérvényüket alulirotnál folyó évi augusztus hó 10-éig bezárólag nyujtsák be.

Titel, 1891. évi július hó 17-én.

Mihailovits,
szolgabíró.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 1891. évi július hó 8-án 22,792. sz. a. kelt magas rendeletével a vukovári partvédezet helyreállítására és biztosítására szükséges 852,57 m³ kőhányási kőanyag és 1069,2 m³ rózséanyag beszerzését engedélyezvén, ezen kő- és rózséanyag szállításának vállalat útján leendő biztosítására az alulírt m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében **f. évi augusztus hó 14-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.**

A kő- és rózséanyag szállítására vonatkozó és magyar nyelven szerkesztendő lepecsételt **ajánlatok a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 9 órájáig** „Ajánlat kőszállításra” vagy „Ajánlat rózsészállításra” cím alatt az alulírt m. kir. folyammérnöki hivatalnál külön-külön is benyújthatók.

Az ajánlattevők kötelesek ajánlataikban világosan kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket ismerik s azoknak magukat feltétlenül alávetik. Az ajánlatokhoz az ujvidéki m. kir. adóhivatal nyugtája csatolandó, mely igazolja, hogy az ajánlati összeg 5%-a készpénzben vagy óvadékképes papirokban bnatpénzzül letételt.

A fenti határozatoktól eltérő és a kitűzött határidőn túl beérkező vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A vállalatot szabályozó szerződési minta, az általános, valamint a részletes feltétlfűzet az alulírt folyammérnöki hivatal helyiségében a hivatalos órák alatt napoként megtekinthetők, s az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők személyesen vagy megbízottaik által jelen lehetnek.

Ujvidéken, 1891. évi július hó 16 án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Pályázati hirdetmény.

Moholy községben (Bács-Bodrogh megye) megüresedett beltéri IV., V., VI. tanfolyamu fiúosztálybeli és az alvégi I. tanfolyamu párhuzamos vegyesosztálybeli róm. kath. tanítói állásokra pályázat hirdetik.

A) *A beltéri tanítói állás javadalma:*

1. Kézpénz fizetés 210 frt. 2. Fűtőátalány, melyből az iskolaterem is fűtendő, 63 frt. 3. Faátalány 28 frt. 4. Iskola tisztogatásért 10 frt 50 kr. 5. Ismétlőkola tanításért 20 frt. 6. Szabad lakás, házi kerttel. 7. 16 kerületi lánctörzs szántóföld adómentes haszonélvezete. 8. Az ez után kiosztott körülbelül 4 kerületi lánctörzs jutalék. 9. Az iskola belső telke után, minden 100 □ öltre 270 □ öl legelőjutalék.

B) *Az alvégi tanítói állás javadalma:*

1. Kézpénz fizetés 500 frt. 2. Fűtőátalány, melyből az iskolaterem is fűtendő, 63 frt. 3. Faátalány 28 frt. 4. Iskola tisztogatásért 10 frt. 5. Ismétlőkola tanításért 20 frt. 6. Szabad lakás, házi kerttel. Az 1. pontok alatti kézpénz fizetések havi előleges részletekben, a 2., 3., 4., 5. alatti járulékok pedig minden iskolai év kezdetével a község házipénztárából egyszerre adnatk ki.

A megválasztandó tanító a tornát saját osztályában köteles lesz tanítani.

Mindkét iskolában a tannyelv magyar. Az orgonálásban jártasoknak előny adatik.

A pályázók, okmányokkal felszerelt folyamodványukat a moholyi róm. kath. iskolaszékre címezve, **f. évi augusztus hó 10-ig** főt. Matoss János kerületi esperes-plébános urhoz küldjék be Szt.-Tamásra.

Moholyon, 1891. július hó 21-én.

Berecz Lajos, Ujhelyi Ágoston,
iskolaszéki jegyző. plébános, iskolaszéki elnök.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó O-Morovica községben üresedésben levő állatorvosi állás betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása:

1. a községi pénztárból 300 frt, 2. nappali 10 kr. éjjeli 20 kr. látogatási díj, 3. mint vágó biztos külön szabályrendeletileg megállapított díjazásban részesül.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint folyamodványaikat szabályszerűen felszerelve hozzám **f. évi augusztus 20-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolyán, 1891. évi július hó 15.

Császár Péter,

főszolgabíró.

Pályázat.

A filipovai (Bács vm.) róm. kath. népiskolánál üresedésbe jött német-magyar tannyelvű első osztályu rendes tanítói állásra **augusztus hó 10-ig** pályázat hirdetik.

Javadalma 400 frt és egy szobai szabad lakás.

Felszerelt kérvények a róm. kath. iskolaszékre címezve, alulirtoz Filipovára küldendők. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

MARTIN JÓZSEF,

esperes-plébános.

Hirdetmény.

O-Sztapár község kérelmére és Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottságának f. évi 460. sz. a. hozott határozata értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint O-Sztapár községének alább körülírt ingatlana **1891. évi augusztus hó 16-ik és következő napjain** mindenkor d. e. 9 órakor a **helyszínén** a kiküldött bizottság által és az alábbi feltételek s módozatok mellett eladatni fog.

A részletes felosztási s becslési tervek O-Sztapár község jegyzői irodájában a rendes hivatalos órák alatt betekinthezők.

Árverési feltételek:

Melyek szerint O-Sztapár község, mint erkölcsi testület, a tulajdonához tartozó és saját határában fekvő pusztai birtokát nyilvános árverés egy írásbeli ajánlat útján következő feltételek mellett örökáron eladja.

1. O-Sztapár község, mint erkölcsi testület a tekintetes Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságától 184. kg. ex 1889. sz. a. előzőleg kinyert engedélye alapján a tulajdonához tartozó és saját határában fekvő s az ó-sztapári 1465. sz. jkvben 2185. hr. sz. a. felvett 2550 kat. holdból álló pusztáját, illetve szántóföldjét egészen avagy mérnökileg megállapított 5 kat. holdnyi vagy nagyobb területű részletekben nyilvános árverésen és illetőleg írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek örökáron eladja.

2. Kikiáltási ár az egész pusztára nézve 700,000 forint, míg 5 kat. holdnyi vagy nagyobb részletekre nézve a szakértő mérnök által készített felmérési s minőség szerinti becslési földkönyvben részleteként külön-külön ki-tüntetett becsérték képezendő, mely összegnek 10%-át minden árverező, illetve írásbeli ajánlatot tevő, bnatpénz fejében kézpénz vagy óvadékképes értékpapírban letenni vagyis ajánlatához csatolni tartozik.

3. Köteles a legtöbbet ígérő vevő a vételért 20 egyenlő félévi részletekben és pedig évenként április és október hónapok 1-5 napján, a hátralékban maradó vételár után számítandó évi 5 1/2% kamatokkal együtt, a a megyei házipénztárba hiánytalanul lefizetni, az esetre, ha a vevő a vételár részleteket pontosan a kikötött határidőben nem teljesítendő, a község jogosítva lesz az eladott területtel szabadon rendelkezni, azt vevő kárára és veszélyére újra eladhatja s az ekként származó kár ki-egyenlítéséül a már lefizetett vételár részleteket visszatarthatja, illetve abból magát bírói közbenjárás nélkül kártalaníthatja; késedelem esetén az esedékesség napjától s az esedékessé vált összegek után 6% késedelmi kamat is fizetendő.

Az első részlet az adás-vevési szerződés aláírásakor a bnatpénz betudásával legott a község pénztárába fizetendő és ez által haladéktalanul a vármegye házipénztárába szállítandó lesz; szabadságában állván vevőnek több részletet vagy az egész vételért is egyszerre, de mindenkor a fenti határnapokon lefizetni.

4. A vételár biztosításul vevő és esetleg neje le-kötők bárhol található összes ingó és ingatlan vagyonukat, s per esetén alavetik magukat eladó község által szabadon választandó sommás szóbeli bírói illetékesség és eljárásnak, a község elleni per esetében azonban a község területére nézve illetékes kir. törvényszék illetve járásbí-róság illetékessége köttetik ki.

5. Vevő az első részlet lefizetése után legott a megvett föld tényleges használatába, birtokába és jogaiba lép, miért is az összes állami adókat s egyéb közadó természetű terheket a birtokba lépés napjától sajátjából viselni s fizetni tartozik.

6. Vevő a megvett birtokot ugyanazon jogokkal és kötelezettségekkel tartozik átvenni, a milyennel azt a község az eladáskor bírta.

7. Minthogy azonban a kérdésben forgó eladandó pusztai birtokra a „Pesti hazai első takarékpénztár-egye-sület” mint hitelező javára 780,000 forint kölcsöntőke s járulékaí jelzáloglag biztosítva, s bekebelezve van, ugyan-azert O-Sztapár községe a fent számjelzett kölcsöntartozásra nézve mindaddig, míg az 307,000 frtra le nem szá-lánd, illetve le nem törlesztetik, tehát a 307,000 frton felüli összeg erejéig nevezett takarékpénztár irányában feltétlenül, sőt esetleg amennyiben hitelező egyesület ebbe bele nem egyezik, azonfelül is egyenes adósi viszonyban, illetve kötelezettségben marad, a miért is a megvett ingatlan birtok az illető vevő nevére tehermentesen csak is a vételár teljes lefizetése után, a teherrel együtt azonban akkor is átírható lesz telekkönyvileg, ha a jelzálog kölcsön 307,000 frtra letörlesztett és vevő a hátralévő kölcsön, illetve vételár töke erejéig egyenes adósi viszonyt fogad el hitelezővel szemben, s ekként utóbbi által a község a további adósi viszony és szavatosság alól felmentetik.

8. Az ezen adás-vételből felmerülő összes költ-ségek, ugy a birtokváltozási százaléki is az illető vevő által sajátjából viselendők és fizetendők.

9. Az árverés eredménye a legtöbbet ígérő vagy ajánlattevőre nézve azonnal, míg a községre csak is a képviselőtestület, illetve törvényhatósági jóváhagyás után válik kötelezővé.

10. Az árverés jóváhagyása után adás-vevési szer-ződés lesz kötendő, melyet esetleg vevő neje is, a meny-nyiben neje van, mint jótálló, kezes, avagy társtulajdonos aláírni tartozand.

Ezen szerződés azon esetre, ha az eladás egészben vagy 500 holdnál nagyobb részletekben történék, köz-jegyzői okiratba foglalandó.

11. Az árverést vezetendő bizottsága álland Schla-getter Gyula vármegyei tisztí főügyész elnökele alatt Ribiczey Béla járási főszolgabíró, a községi bíró, Brezsovszky Vazul közs. jegyző és a községi képviselőtestület által annak kebeléből választandó két tagból, mely bizottság a járási fő-szolgabíró és a megyei főügyész közbejöttel mellett járand el.

12. A megyei házipénztárba fizetendő részletek, a hitelező takarékpénztár-egyesülethez O-Sztapár község folyó számlájára fognak felküldetni, hogy abból félévenkénti felmondás mellett a kölcsöntőke rendkívüli törlesztése is félévenként eszközöltessék.

13. Ha azonban az eladás részletekben történék, ugy 100 holdnyi részletekig a vételár közvetlenül a köz-ségi pénztárba és a község által 5000 frtos részletekben a megyei házipénztárba, s csak is a 100 holdnyi terü-letnél a vármegyei házipénztárába szállítandó.

Kelt Apatinban, 1891. évi július hó 6-án.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

Pályázat.

Mohol községében leküszönés folytán üre-sedésbe jött 400 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik — fel-hivatván azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megye 1887. évi 6-ik sz. a. alkotott sza-bályrendelete értelmében felszerelt folyamodvá-nyaikat **f. évi augusztus hó 4-ig** alulírt fő-szolgabírónál nyujtsák be; — a választás f. évi augusztus hó 6-án fog megtartatni.

Zentán, 1891. július 11.

Matkovics József,

főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye hódásghi járás te-rületére Hódásgh szék helylyel egy járási rendőr-felügyelői állás. rendszeresítettven, felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt folyamodásukat nálam **augusz-tus hó 15-éig** nyujtsák be.

A rendőrfelügyelő 800 frt évi fizetés, 100 frt lakbér és 300 frt utiátalány, összesen 1200 frt javadalmazásban részesül, havi előleges rész-letekben.

A folyamodók igazolni tartoznak, hogy magyar állampolgárok, fedhetlen előéletűek s hogy a terhes szolgálat teljesítéséhez megkiván-tató egészséges testalkattal bírnak, s a hivatalos-kodással járó irodai teendők kifogástalan s pon-tos ellátására képesek.

Kelt Hódásghon, 1891. évi július 18-án.

Vissy József,

főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A zombori r. kath. egyház-vagyon ideiglenes kezelősége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a plébánia-épület alatti, s a mellette lévő föld-színti épületben a 7., 8., 12., 13., 14., 21., 22. és 23. számú bolti- és raktár-helyiségek 1891-ik évi november 1-től 1894-ik évi október 31-éig szóló időtartamra **1891. évi augusztus hó 6-án délelőtti 9 órakor** az egyházpénztári irodában, nyilvános árverés útján, haszonbér adatni fognak.

Minden árverezni szándékozónak saját jól felfogott érdekében ajánlatik, hogy az árverési feltételeket már előzőleg az egyházpénztári irodá-ban megtekinthe.

Zombor, 1891. évi július hó 17-én.

A zombori r. kath. egyház-vagyon ideigl. kezelősége

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye D.-Szt.-Iván közsé-gében megüresült s 400 frt évi fizetéssel javadal-mazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom mindazon pályázni kívánókat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi augusztus hó 20-ig** nyujtsák be.

Kelt Ujvidéken, 1891. július hó 20-án.

Főszbíró szabads.

ZSIGMOND DÉNES,

szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Verbász községében megüresedett két gyalog-rendőri állásra pályázatot hirdetek.

A pályázók igazolni tartoznak, hogy:

a) magyar honpolgárok;
b) védőkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik élet-évüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték,
c) feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan elő-életűek,
d) teljesen egészségesek,
e) írni és olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet bírják.

A községi rendőrségbe való felvételnél a többi kívánalmak egyenlősége esetében elsőbbség adando első sorban:

az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altisz-teknek és kiszolgált állami csendőrnöknek.

másodsorban a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek,

harmadsorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) al-kalmazásban állott egyéneknek,

végül előny minden körülmények közt a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásban való jártasság, vala-mint a nőtlenység.

A rendőrök évi fizetése 300 frt és egyenruházattal a község által láttnak el.

A pályázati kérvények hozzám **f. évi augusz-tus hó 10-ig** benyujtandók.

Kulán, 1891. július hó 21-én.

Dr. MOLNÁR KÁROLY,

főszolgabíró.